



СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2023 оны 11 сарын 20 өдөр

Дугаар А/272

Улаанбаатар хот

Журамд нэмэлт оруулах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсэг, Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.3.1, 25.3.6, 30 дугаар зүйлийн 30.4 дэх хэсэг, Органик хүнсний тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.1 дэх заалтыг үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2022 оны А/97 дугаар тушаалаар баталсан "Органик хүнсийг баталгаажуулах үйл явцыг схемийн дагуу явуулах журам"-д дараах нэмэлт оруулсугай.

1/ Журмын 11.2-т "Баталгаажуулалтын байгууллага нь органик хүнсний баталгаажсан үйлдвэрлэгчийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай тохиолдолд магадлах үнэлгээ (аудитыг) хийж болно." гэж;

2/ Журмын 14.1-т "Стандарт, хэмжил зүйн газар, аймаг дахь Стандарт, хэмжил зүйн хэлтсийн органик хүнсний баталгаажуулалтын үйл ажиллагаанд оролцогч шинжээч нь "Гарын авлага СХЗГ-07-ЧГА/ББ-01 (04):2023"-ын 6.1 дэх заалтын шаардлагыг хангасан байна." гэж;

3/ Журмын 14.2-т "Органик хүнсний баталгаажуулалтын үйл ажиллагаанд оролцогч шинжээч нь бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний баталгаажуулалтын чиглэлээр 1-ээс дээш жилийн ажлын туршлагатай, экологи, микробиологи, биотехнологи, хими, хүнс судлал, хүнсний чанар, аюулгүй байдал, хүнс үйлдвэрлэлийн технологи, бараа, түүхий эд судлал, технологи, газар тариалан ба мал аж ахуй, жимс ногооны аж ахуй, хүрээлэн буй орчны мэргэжилтэй байна" гэж тус тус нэмсүгэй.

2. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, биелэлтийг хангаж ажиллахыг Бүтээгдэхүүн, тогтолцооны баталгаажуулалтын газар (В.Ганзориг)-т даалгасугай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ



Б.УУГАНБАЯР

132211202



СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2022 оны 05 сарын 19 өдөр

Дугаар А/97

Улаанбаатар хот

Органик хүнсийг баталгаажуулах үйл явцыг
схемийн дагуу явуулах журмыг
шинэчлэн батлах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсэг, Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.3.1, 25.3.6, 30 дугаар зүйлийн 30.4 дэх хэсэг, Органик хүнсний тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Органик хүнсийг баталгаажуулах үйл явцыг схемийн дагуу явуулах журмыг хавсралтаар шинэчлэн баталсугай.
2. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, биелэлтийг хангаж ажиллахыг Бүтээгдэхүүн, тогтолцооны баталгаажуулалтын газар (В.Ганзориг)-т даалгасугай.
3. Энэ тушаал батлагдсантай холбогдуулан Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2019 оны А/380 дугаар тушаалаар баталсан Органик хүнсийг баталгаажуулах схемийг хүчингүйд тооцугай.

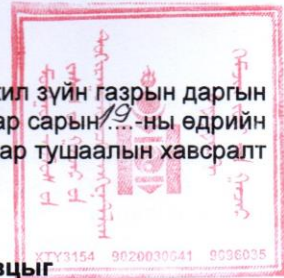
ДАРГА



Б.БИЛГҮҮН

028022017

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын
2022 оны 05 дугаар сарын 19-ны өдрийн
19 дугаар тушаалын хавсралт



Органик хүнсийг баталгаажуулах үйл явцыг схемийн дагуу явуулах журам

1. Нийтлэг үндэслэл

1.1 Энэхүү баримт бичиг нь органик хүнсний бүтээгдэхүүнийг баталгаажуулах ерөнхий журмыг тогтоох бөгөөд сайн дурын, хөндлөнгийн баталгаажуулалтад хамаарна.

1.2 Органик хүнсийг баталгаажуулах үйл явцын зураглалыг 1-р хавсралтаар харуулав.

1.3 Органик хүнсний баталгаажуулалт хийлгүүлэх тухай өргөдөлийн маягыг 2-р хавсралтаар харуулав.

2. Норматив ишлэл

Энэхүү журмыг дараах эрхзүйн баримт бичиг, стандартуудад нийцүүлэн боловсруулсан бөгөөд хэрэв эдгээр стандартад өөрчлөлт орвол хамгийн сүүлчийн албан ёсны эх материалыг баримтлана.

Үүнд:

- Органик хүнсний тухай хууль
- Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хууль
- Монгол Улсын шадар сайдын 2019 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 22 дугаар тушаал
- Органик хөдөө аж ахуйн олон улсын холбооны суурь стандарт шаардлага /IFOAM/ (2015)
- MNS ISO/IEC 17067:2014 Тохирлын үнэлгээ-Бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын үндсэн асуудал ба бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын схемийн заавар
- MNS ISO/IEC 17065:2013 Тохирлын үнэлгээ- Бүтээгдэхүүн, үйл явц болон үйлчилгээний баталгаажуулалтын байгууллагад тавих шаардлага
- APAC TEC 4-002 Органик баталгаажилтад ISO/IEC 17065-ыг хэрэглэх заавар
- Монгол улсад бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний баталгаажуулалтыг схемийн дагуу явуулах журам
- MNS CAC 32:2017 Органик хүнсийг боловсруулах, үйдвэрлэх, шошголох, худалдаанд баримтлах арга зүйн удирдамж
- Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын баталсан "Органик болохыг илэрхийлсэн тэмдэг, тэмдэглэгээний загвар, хэрэглэх журам", "Органик хүнсийг харилцан итгэлцэлд тулгуурлан хамтран баталгаажуулах этгээдэд тавих шаардлага, бүртгүүлэх болон баталгаажуулалт хийх журам", "Хөдөө аж ахуйн органик үйлдвэрлэл эрхлэх болон органик хүнс үйлдвэрлэхэд баримтлах журам, хөдөө аж ахуйн органик үйлдвэрлэл эрхлэх болон органик хүнс үйлдвэрлэхэд хэрэглэх бодисын жагсаалт", "Органик хүнсийг бүртгэх, нийтийн хэрэгцээнд гаргах журам"
- Хөдөө аж ахуйн зохистой дадал (GAP) хэрэгжүүлэх арга зүйн удирдамж MNS 6737 : 2018

3. Баталгаажуулах үйл явц

Органик хүнсний баталгаажуулалтад Монгол Улсын хууль тогтоомж болон Монгол Улсад хэрэглэхийг зөвшөөрсөн олон улс, бүс нутаг, гадаад орны стандарт, техникийн зохицуулалт, журмыг үндэслэнэ. Органик хүнсний үйлдвэрлэлийн түүхий эд, бүтээгдэхүүн, үйл явцыг баталгаажуулахдаа 1-р хавсралтад заасан үйл явцын дагуу дараах үе шатуудыг баримтлана. Үүнд:

3.1 Баталгаажуулалтад хамрагдах хүсэлт гаргах;

3.2 Баталгаажуулалтын байгууллага \ББ\ хүсэлт, баримт бичгийг хянан дүн шинжилгээ хийх

3.3 Органик үйлдвэрлэлд урьдчилсан аудит хийж, дүгнэлт гаргах

3.4 Баталгаажуулах тухай гэрээ байгуулах

3.5 Ажлын хэсэг тохирлын үнэлгээ явуулах

3.6 Органик ХАА-н үйлдвэрлэлийн шилжилтийн үеийн явцын хяналт хийх, тогтоох

3.7 Шилжилтийн үе дууссаныг баталгаажуулах үнэлгээ

3.8 Бүтээгдэхүүнээс дээж авах, шинжилгээнд хамруулах;

3.9 Гарсан үр дүнд дүн шинжилгээ хийх, органик хүнсний тохирлын гэрчилгээ олгох, органик болохыг илэрхийлсэн тэмдгийг ашиглах, гэрээ байгуулах эсвэл татгалзах тухай шийдвэр гаргах

3.10 Органик хүнсний тохирлын гэрчилгээ, органик болохыг илэрхийлсэн тэмдгийг ашиглах, гэрээ байгуулсан аж ахуй нэгж, иргэний бүтээгдэхүүн /хүнс/-ийг www.organic.gov.mn сайтад бүртгэж, нийтэд мэдээлнэ.

3.11 Баталгаажуулсан бүтээгдэхүүн, үйл явцад магадлах хяналт явуулах.

4. Баталгаажуулалтад хамрагдах хүсэлт гаргах

4.1 Байгууллага, иргэн нь 1-р хавсралтыг бөглөн баталгаажуулалтын байгууллагад албан хүсэлт, бусад нотлох баримтын хамт хүргүүлнэ. Мөн www.organic.gov.mn сайтаар дамжуулан хүсэлт ирүүлж болно.

4.2 Хүсэлт гаргагч нь тухайн бүтээгдэхүүн, үйл явцыг баталгаажуулахад шаардлагатай зарим техникийн баримт бичгүүдийг өргөдөлд хавсаргасан байна. Үүнд:

- түүхий эд, бүтээгдэхүүн, үйл явцын органик шинж чанарт тохирсон тухай нотолгоо \хөрс, бордоо, усалгаа, ургамал хамгааллын болон өсөлтийг дэмжих бодис, менежментийн тогтолцоо /GAP/ нэвтрүүлсэн гэх мэт\
- бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, баталгаажуулсан байдал \ХББ-ын гэрчилгээ гэх мэт\
- Органик бүтээгдэхүүний итгэмжлэгдсэн лабораторийн сорилтын дүгнэлт
- Аж ахуйн нэгжийн бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар

5. Баримт бичигт дүн шинжилгээ хийх

5.1 Баталгаажуулалтын байгууллага нь хүсэлтэд хавсаргасан органик үйлдвэрлэлийн тогтолцооны талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл, шаардлагатай техникийн баримт бичгүүд /ХББ-ын гэрчилгээ, сорилтын дүн гэх мэт/ зэргийг үндэслэн үйлдвэрлэлийн технологийн болон органик үйлдвэрлэлийн баримт бичигт MNS ISO/IEC 17065:2013 стандартын дагуу дүн шинжилгээ хийн урьдчилсан үнэлгээ болон шилжилтийн үеийг тогтоох эсэхийг шийднэ.

5.2 Баталгаажуулалтын байгууллага нь хэрэв шаардлагатай бол дүн шинжилгээний нэмэлт мэдээлэлд урьд нь хамрагдаж байсан хяналт шалгалтын дүн, органик үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа, үйл явцын тодорхойлолт, шилжилтийн төлөвлөгөө, бүтээгдэхүүний тодорхойлолт, хэрэглэсэн орцын талаархи мэдээллийг шаардаж болно.

5.3 Баталгаажуулалтын байгууллага нь хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ирүүлсэн материалд дүн шинжилгээ хийж 14 хоногын дотор хүсэлт гаргагчид баримт бичиг бүрдүүлэлт дутуу, үнэлгээг хийх боломжгүй эсвэл баталгаажуулалтын үнэлгээг газар дээр нь хийх хугацааг харилцан тохиролцоно.

6. Органик үйлдвэрлэлд урьдчилсан үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах

6.1 Баталгаажуулалтын байгууллагын урьдчилсан үнэлгээ нь баталгаажуулалтын шийдвэрт үл нөлөөлөх органик үйлдвэрлэл, боловсруулалт явагдаж буй газар дээр нь үнэлгээ хийх зорилго бүхий хяналт юм.

6.2 Баталгаажуулалтын байгууллагын томилогдсон аудитын баг дараах үйл явц дээр түүвэр байдлаар урьдчилсан үнэлгээ хийнэ. Үүнд:

- a) Органик үйлдвэрлэлийн байршил, хамрах хүрээ
- b) органик үйлдвэрлэлийн үйл явцын хэрэгжилт,
- c) органик үйлдвэрлэлийн эрсдлийн үнэлгээ
- d) үйлдвэрлэлийн талаархи асуулга, тандалт судалгаа,
- e) Хөдөө аж ахуйн зохистой дадал нэвтрүүлсэн байдал,
- f) Хамтын баталгаажуулалтын байгууллагаар үнэлгээ хийгдсэн байдал
- g) Органик орцыг тооцсон байдал
- h) ул мөрийг мөшгөх тогтолцоо нэвтрүүлсэн байдал,
- i) дотоод хяналтын тогтолцоо нэвтрүүлсэн байдал
- j) хөдөө аж ахуйн органик үйлдвэрлэл эрхлэх болон органик хүнс үйлдвэрлэхэд хэрэглэх бодисын жагсаалт зэрэгт үнэлгээ хийж, органик үйлдвэрлэлд шилжих боломжтой эсэх талаар дүгнэлт гаргана.

6.3 Дүгнэлтийг гаргахад холбогдох олон улс бүс нутгийн стандарт, журмыг бүрэн хэрэгжүүлсэн байдлын үнэлгээг голчлон харгалзаж үзнэ.

7. Органик хүнсний үйлдвэрлэлийг баталгаажуулах тухай гэрээ байгуулах

7.1 Органик хүнсний тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.7.1-д заасны дагуу органик хүнс үйлдвэрлэл эрхлэгчтэй органик хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд шилжих гэрээ, органик хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд тохирлын гэрчилгээ хэрэглэх гэрээг тус тус байгуулна.

7.2 Органик үйлдвэрлэл, боловсруулалтын шилжилтийн үе (органик зохион байгуулалтад шилжих эхэн үеэс үйлдвэрлэлийг органик хэмээн баталгаажуулах үеийн хоорондох хугацаа) эхэлж, цаашид баталгаажуулах үйл явцад хамрагдах талаар баталгаажуулалтын байгууллага болон хүсэлт гаргагч үйлдвэрлэл эрхлэгчийн хооронд гэрээ байгуулна.

7.3 Энэхүү гэрээ нь шилжилтийн үеийн турш органик хүнсний үйлдвэрлэл, боловсруулалтыг тавигдсан шаардлагад нийцүүлэн технологи ажиллагааны дагуу эрхлэн явуулах, зохистой дадлыг хангах, бүртгэл баримтжуулалтыг хөтлөх, хоёр талын хүлээх эрх үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлсон баримт бичиг болно.

8. Органик хүнсний үйлдвэрлэлд тохирлын үнэлгээ явуулах

8.1 Органик хүнс, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн шилжилтийн үеийн үйл явцад хяналт явуулах

8.1.1 Шилжилтийн үед гэрээнд заасны дагуу органик үйлдвэрлэл, боловсруулалтыг эрхлэн явуулж байгаа байдалд эрх бүхий баталгаажуулалтын байгууллагаас явцын хяналт, үнэлгээг гэрээнд заасан хуваарийн дагуу хийнэ.

8.1.2 Явцын хяналтаар гэрээнд заасан нөхцлүүдийг үйлдвэрлэл эрхлэгч бүрэн хэмжээнд хэрэгжүүлж чадаагүй нь тогтоогдвол шилжилтийн үеийг цуцлана. Харин органик үйлдвэрлэл, боловсруулалтыг гэрээнд заасны дагуу эрхлэн явуулж, түүхий эд, бүтээгдэхүүний органик байх нөхцлүүдийг ханган ажиллаж байвал баталгаажуулалтын байгууллагаас органик баталгаажуулалтыг хийх боломж бүрдсэн гэж үзнэ.

8.1.3 Баталгаажуулалтын шинжээч нь явцын хяналтын үр дүнгийн талаар батлагдсан маягтын дагуу тэмдэглэл хөтөлж, баримтжуулна.

8.2 Шилжилтийн үе дууссаныг баталгаажуулах үнэлгээ

8.2.1 Баталгаажуулалтын байгууллага нь гэрээнд заасан шилжилтийн үе дуусахад органик үйлдвэрлэл, боловсруулалтын үйл явц, түүхий эд, бэлэн бүтээгдэхүүнд баталгаажуулах үнэлгээг 3-аас доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг томилж, удирдамж буюу үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулан ажиллана. Удирдамжид гэрээний шаардлагуудыг багтаасан байвал зохино.

8.2.2 Ажлын хэсэг үйлдвэрлэл, үйл явц дээр очиж үнэлгээ хийхдээ дараах зарчмуудыг баримтлана. Үүнд:

- Олон улс, бүс нутгийн стандарт, техникийн зохицуулалт, журамд нийцэж буй эсэх
- Үнэлгээний үед ойлгомжтой, үл ялгаварлах ба бодитой олон улсын жишигт нийцсэн байх
- Ашиг сонирхлын зөрчилгүй байх, шударга, нээлттэй байх,

8.2.3 Органик хүнсний бүтээгдэхүүнийг баталгаажуулах үйл явцад дараах үнэлгээний болон сорилтын аргыг ашиглана. Үүнд:

- Түүхий эд, бүтээгдэхүүн, үйл явцын органик шинж чанарт тохирсон, үйлдвэрлэлийн зохистой дадлыг нэвтрүүлсэн байдал (хөрс, бордоо, усалгаа, ургамал хамгааллын болон өсөлтийг дэмжих бодис гэх мэт хөдөө аж ахуйн зохистой дадал)
- Бүтээгдэхүүний ангилал, гарал үүсэл
- Органик хүнсний үйлдвэрлэлийн тогтолцооны хэрэгжилт, баримтжуулалт, бүртгэлийн үйл ажиллагаа
- Тухайн бүтээгдэхүүн, түүхий эд, үйл явц нь органик хүнсэнд тавигдах шаардлагыг бүрэн хангасныг үнэн зөв нотлох журам, стандарт, жор тооцолт;
- Органик бүтээгдэхүүний талаархи итгэмжлэгдсэн лабораторийн сорилтын дүгнэлт үйл явц болон бүтээгдэхүүнтэй холбоотой тандалт судалгаа явуулах

8.2.4 Үнэлгээний явцад үе шат бүрийг дараах байдлаар баримтжуулахдаа батлагдсан журам, аргачлалыг үндэслэл болгох шаардлагатай. Үүнд:

- a) үйлдвэрийн байр агуулах, тоног төхөөрөмж, талбай, газар ба хадгалалтын хэсгийг газар дээр нь очиж үзэх замаар үйлдвэрлэл, боловсруулалтын тогтолцоонд үнэлгээ өгсөн байдал;
- b) органик хүнсний үйлдвэрлэгчээс ББ-д асуумжийн дагуу бөглөж ирүүлсэн хамгийн сүүлийн мэдээллийг магадлах;
- c) эрсдэлтэй хэсгүүдийг олж тогтоох, тодорхойлох;
- d) тайлан болон бүртгэлд хянан магадлагаа явуулах;
- e) фермерийн аж ахуйн үйлдвэрлэл/худалдааны үйл ажиллагааны зохицуулалт;
- f) орц/гарцыг харьцуулах, боловсруулах болон бүтээгдэхүүнтэй харьцах ажиллагаанд гарал үүслийн хөндлөнгийн хяналт явуулсан эсэх;
- g) газар дээр нь хариуцаж буй этгээдээс ярилцлага авсан байдал;

- h) гэрээний шаардлагаар тогтоосон нөхцөл байдал хангагдсан тухай нотолгоо, үйлдвэрлэгчийн үйл ажиллагаанд эерэг үр дүнд хүрсэн талаарх нотолгоо;
- i) Түүхий эд, бүтээгдэхүүний дээжийг холбогдох журмын дагуу сорилтонд хамруулсан байдал;

ТАЙЛБАР: орц/гарцын харьцуулалт гэдэг нь нийт бүрэлдэхүүн хэсгийг органик бүтээгдэхүүний гарцтай харьцуулах эсвэл худалдааны үйл ажиллагааны хувьд түгээлтийн тоо хэмжээг худалдан авалтын тоо хэмжээтэй харьцуулсан хөндлөнгийн үнэлгээ

8.2.5 Томилогдсон ажлын хэсэг дараах мэдээллийг агуулсан баримт бичгийг үндэслэн шинжээчийн дүгнэлтэд тусгана. Үүнд:

- a) ажлын хэсгийн үнэлгээний тайлан,
- b) үйлдвэрлэлийн үйл явц нь тогтоосон шаардлагад нийцсэн байдал,
- c) органик тогтолцооны хэрэгжилт,
- d) органик орцыг тооцож баталгаажуулсан байдал
- e) сорилтын үр дүн,
- f) баримт бичигт хийсэн дүн шинжилгээ

8.2.6 Органик үйлдвэрлэлийн шилжилтийн үе болон баталгаажуулалтын үйл явцын холбогдон гарах бүх зардлыг үйлдвэрлэгч тал бүрэн хариуцна.

9. Бүтээгдэхүүний дээж авах, шинжилгээнд хамруулах

9.1 Баталгаажуулалтын байгууллага нь органик үйлдвэрлэлийн үйл явц, түүхий эд, бэлэн бүтээгдэхүүнд генийн өөрчлөлтийн талаархи болон холбогдох стандарт, журмаар хориглосон бодисын хэрэглээ илэрч болзошгүй гэж үзвэл шинжилгээнд зориулан дээж авах шаардлагатай.

9.2 Бүтээгдэхүүний орцын талаар эсхүл хөрсөнд агуулагдах бохирдол, үлдэгдэл гэх мэт органик бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэлийн үе шатанд хамаарах үзүүлэлт нь стандартын шаардлагад нийцэж буйг шинжилгээнд тулгуурлан тогтооно.

9.3 Бүтээц, бүрэлдэхүүн, үйлдвэрлэлийн технологийн хувьд хэрэглэгчид нийлүүлж буй бүтээгдэхүүнтэй ижил загварын дээжинд сорилт, шинжилгээг явуулна.

9.4 Дээж авахдаа тогтоосон олон улс бүс нутгийн стандарт, журмыг баримтлана.

9.5 Дээжийг томилогдсон баталгаажуулалтын шинжээч авна.

9.6 Баталгаажуулалтын сорилтыг итгэмжлэгдсэн хөндлөнгийн лабораторид гүйцэтгэнэ. Шинжилгээний зардлыг үйлдвэрлэгч тал хариуцна.

9.7 Сорилтын дүнгийн хуудсыг тохирлын үнэлгээний материалд хавсаргана

10. Гарсан үр дүнд дүн шинжилгээ хийх, тохирлын гэрчилгээ олгох, татгалзах тухай шийдвэр гаргах

10.1 Аудитын багийн дүгнэлтийг үндэслэн ББ-ын дэргэдэх орон тооны бус Баталгаажуулалтын зөвлөл органик хүнсний тохирлын гэрчилгээ олгох эсэх шийдвэрийг гаргана.

10.2 Баталгаажуулалтын зөвлөлд хэлэлцүүлэх органик хүнсний үйлдвэрлэлийн үйл явц, түүхий эд, бүтээгдэхүүний талаарх үнэлгээний тайланд дараах асуудлуудыг зайлшгүй тусгана. Үүнд:

- a) органик хүнсний үйлдвэрлэлийн эрсдэлийн үнэлгээ
- b) шилжилтийн хугацаан дахь хяналтын үйл явц, тайлан
- c) хяналт эхлэсэн он сар өдөр, үргэлжилсэн хугацаа;
- d) үйлдвэрлэгчийн мэдээлэл
- e) органик үйлдвэрлэлийн тандалт судалгааны тайлан;

- f) газар дээр нь үнэлгээ хийгдсэн байдал, талбай, байршил;
- g) хөндлөнгийн хяналт хийгдсэн баримтжуулалтын төрлүүд (орц/гарц, га-аас авах ургацын хэмжээ/борлуулалт, гарал үүсэл, гэх мэт.)
- h) стандартад нийцэж буй эсэх талаарх баталгаажуулалтын ажилтны дүгнэлт гэх мэт тусгагдсан байна.

10.3 Баталгаажуулалтанд хамрагдаж буй аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаа нь шаардлагад нийцэж буйг батлах зорилгоор Баталгаажуулалтын зөвлөлөөс гаргасан органик хүнсний тохирлын гэрчилгээ олгох шийдвэрийг Стандартчиллын асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны төв байгууллагын дарга баталгаажуулж, гэрчилгээ олгоно.

10.4 Бүтээгдэхүүний сорилт сөрөг гарсан, үйл явцын үнэлгээний үр дүн хангалтгүй тохиолдолд Баталгаажуулалтын байгууллагаас гэрчилгээ олгохоос татгалзсан тухай шийдвэрийг шалтгааны хамт хүсэлт гаргагч үйлдвэрлэгчид албан тоотоор хүргүүлнэ.

10.5 Гэрчилгээний хүчинтэй хугацааг тухайн бүтээгдэхүүн, үйл явцын шилжилтийн үеийн хугацаа, органик үйлдвэрлэлийн үйл явцын хэрэгжилт /баталгаажуулалтын схемийн дагуу/ зэргийг харгалзан Баталгаажуулалтын байгууллага 2 жил хүртэл хугацаагаар тогтооно

10.6 Тохирлын гэрчилгээтэй органик хүнсний үйлдвэрлэл, түүхий эд, бүтээгдэхүүний органик шинж чанар, органик шаардлагын нийцлийг гэрчилгээний турш хадгалах зорилгоор гэрчилгээ эзэмшигчтэй "Органик хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд тохирлын гэрчилгээ хэрэглэх гэрээ" байгуулна.

10.7 Гэрээнд гэрчилгээ эзэмшигчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага, баталгаажуулалтын байгууллагаас холбогдох мэдээллээр хангах, магадлах хяналт хийх хуваарь зэргийг тусгагдсан байна.

10.8 Гэрээ байгуулсан аж ахуйн нэгжийн мэдээллийг Хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад ажлын 10 өдөрт багтаан хүргүүлж, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгүүлэн органик болохыг илэрхийлсэн тэмдэг олгох эрхийг нээж өгнө.

10.9 Мэдээллийн санд бүртгүүлэхдээ дараах баримт бичгүүдийг хавсаргаж өгнө. Үүнд:

- a) үйлдвэр эрхлэгчийн нэр хаяг
- b) Органик хүнсний бүтээгдэхүүн, үйл явцын тохирлын гэрчилгээ, гэрээний хуулбар
- c) Шилжилтийн үеийн үнэлгээ
- d) Итгэмжлэгдсэн лабораторийн сорилтийн дүн.....

10.10 Органик хүнсний бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын хүчин төгөлдөр тохирлын гэрчилгээ нь дараах мэдээллийг зайлшгүй агуулсан байна. Үүнд:

- a) органик үйлдвэрлэл эрхлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр, хаяг
- b) баталгаажуулсан этгээдийн нэр, хаяг
- c) аж ахуй эрхлэгчийн хамруулж буй баталгаажуулалтын хөтөлбөрийн нэр
- d) зохих стандарт, техникийн зохицуулалтыг иш татсан, баталгаажуулалтын хамрах хүрээ, бүтээгдэхүүн болон бүтээгдэхүүний ангилал
- e) олгосон он сар өдөр
- f) хүчинтэй хугацаа
- g) баталгаажуулалтын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг, тамга

11. Баталгаажуулсан бүтээгдэхүүн, үйл явцад магадлах хяналт явуулах

11.1 Баталгаажуулалтын байгууллага нь органик хүнсний баталгаажсан үйлдвэрлэгчийг жилд нэг удаагийн хугацааны давтамжтайгаар магадлах хяналтанд хамруулна. Магадлах хяналтын цаг хугацааг тодорхойгүй байдлаар тухай бүр товлож болно.

11.2 Магадлах хяналтын давтамж болон хамрах хүрээг дараах зүйлсийг харгалзан тогтооно. Үүнд:

- a) Бүтээгдэхүүн, түүхий эд болон үйлдвэрлэлийн органик мөн чанарт учруулах аюулын зэргийг тооцоолсон эрсдэлийн үнэлгээ,
- b) үйлдвэрлэлийн тогтвортой байдал,
- c) үйлдвэрлэлийн хэмжээ,
- d) органик үйлдвэрлэлийн үе шат, хамрах хүрээ
- e) магадлах хяналтын өртөг

11.3 Магадлах хяналтыг эрх бүхий байгууллагаас баталсан баталгаажуулалтын сонгосон схемийн шаардлагад нийцүүлэн явуулна.

11.4 Төлөвлөгөөт бус магадлан хяналтыг хэрэглэгч, худалдааны сүлжээ, түүнчлэн хяналтын байгууллагуудаас органик бүтээгдэхүүнтэй холбоотой гаргасан гомдлын тухай мэдээллийн дагуу явуулна.

11.5 Магадлах хяналтын үр дүнг баримтжуулж, баримт бичгийн эх хувийг баталгаажуулалтын байгууллагад хадгална. Хувийг өргөдөл гаргагчид болон хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон хяналтын байгууллагад мэдээллийг тус тус хүргүүлнэ.

11.6 Магадлах хяналтын үр дүн болон дараах хүчин зүйлсээс шалтгаалан баталгаажуулалтын шаардлагад үл тохирох байдалд хүргэх нөхцөл бүрдсэн гэж үзвэл гэрчилгээг түдгэлзүүлэх эсвэл хүчингүй болгож болно. Үүнд:

- a) органик үйлдвэрлэлийн шаардлагыг хангахгүй байх;
- b) бүтээгдэхүүний буюу сорилтын аргын норматив баримт бичигт өөрчлөлт орох;
- c) бүтээгдэхүүний бүтээц, орцод өөрчлөлт орох;
- d) үйлдвэрлэлийн зохион байгуулалт, технологийн горимд өөрчлөлт орох; гэх мэт

11.7 Эдгээр үл тохирол илэрсэн тохиолдолд Баталгаажуулалтын байгууллагаас дараах арга хэмжээг авна. Үүнд:

- a) энэхүү журамд 11.6-д заасны дагуу гэрчилгээг түдгэлзүүлэх;
- b) эрх бүхий сонирхогч талуудад мэдээлэх;
- c) залруулах арга хэмжээг биелүүлэх хугацааг тогтоох;
- d) залруулах арга хэмжээг биелүүлж буй байдалд хяналт тавих.

11.8 Үл тохирол илэрсэн тохиолдолд үйлдвэрлэгч талаас дараах арга хэмжээг авна. Үүнд:

- a. илэрсэн үл тохирлын хамрах хүрээ /зөрчилтэй бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, загвар, бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, найрлага гэх мэт 11.6-д заасан/-г тодорхойлох;
- b. эрх бүхий сонирхогч байгууллагуудад уг бүтээгдэхүүний үл нийцлийн талаар мэдэгдэх.

11.9 Гэрчилгээ эзэмшигч буюу үйлдвэрлэгч нь ББ-тай зөвшилцөж, тогтоосон залруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх замаар илэрсэн үл тохирлыг арилгаж, шаардлагад тохирсныг баталж чадах хүртэл ББ тохирлын гэрчилгээг түдгэлзүүлэх шийдвэрийг гаргана. Үл тохирлыг залруулж чадаагүй тохиолдолд гэрчилгээг хүчингүй болгоно.

11.10 Гэрчилгээг түдгэлзүүлсэн, эсвэл хүчингүй болгосон тухай мэдээллийг ББ нь Хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон эрх бүхий хяналтын байгууллага, худалдааны сүлжээ болон бусад сонирхогч талуудад хүргэнэ.

11.11 Илэрсэн үл тохирлыг бүрэн залруулагдсаны дараа ББ нь залруулах арга хэмжээний өмнө ба дараах үеийн бүтээгдэхүүнийг ялгах, шинэ тэмдэглэгээг үйлдвэрлэгчээр тавиулах арга хэмжээ авна.

12. Органик бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын схем

12.1 Баталгаажуулалтын схемийг бий болгох зааврыг MNS ISO/IEC 17067:2014 “Бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын үндсэн асуудал ба бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын схемийн заавар” стандартын дагуу бий болгоно.

12.2 Энэхүү схемийг органик үйлдвэрлэлийг анх удаа туршин нэвтрүүлж, баталгаажуулалт хийлгэж буй нөхцөлд хэрэглэхэд зохимжтой. Энэ схемийн магадлах хяналтын хэсэг нь бүтээгдэхүүний дээжийг тодорхой хугацааны давтамжтайгаар үйлдвэрлэлийн хэсгээс аваад тогтоосон шаардлагыг хангасан анхны үнэлгээний дагуу үйлдвэрлэгдсэн эсэхийг шалгах тодорхойлолтын үйл ажиллагаанд хамруулна. Энэ схемээр тохиролд нөлөөлөх түгээлтийн сүлжээний аливаа нөлөөллийг заахгүй. Хэрэв ноцтой үл тохирол илэрвэл зах зээл рүү түгээхээс өмнө шийдвэрлэнэ.

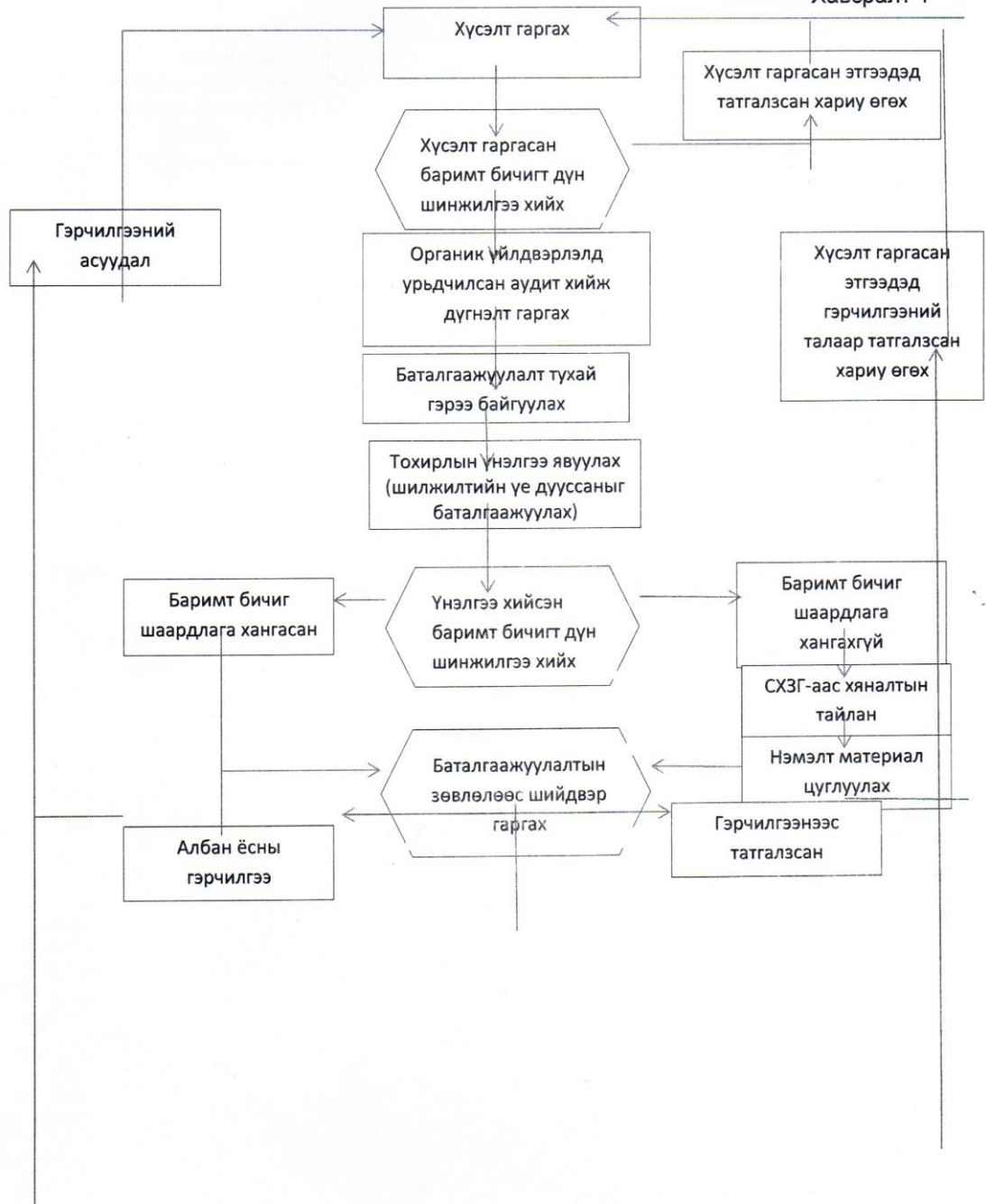
12.3 Органик үйлдвэрлэлийн давтан үнэлгээг MNS ISO/IEC 17067:2014 стандарт, органик хүнсний баталгаажуулалтын схемийн дагуу явуулна. Схемийн дагуу дараах үйл ажиллагааг гүйцэтгэнэ. Үүнд:

- a) бүтээгдэхүүний дээжийг тодорхой хугацааны давтамжтайгаар үйлдвэрлэлийн хэсгээс
- b) эсвэл зах зээл дээрээс
- c) эсвэл аль алианаас нь сонголт хийж аваад, тогтоосон шаардлагыг хангасан анхны үнэлгээний дагуу үйлдвэрлэгдсэн эсэхийг шалгах тодорхойлолтын үйл ажиллагаанд хамруулна. Магадлах хяналтад үйлдвэрлэлийн үйл явцын үнэлгээ багтана.
- d) Энэ схемээр тохиролд нөлөөлөх түгээлтийн сүлжээний нөлөөлөл болон ноцтой үл тохирлыг илрүүлэх, шийдвэрлэх зэрэг зах зээлд гаргахын өмнөх механизмын аль алиныг заана.

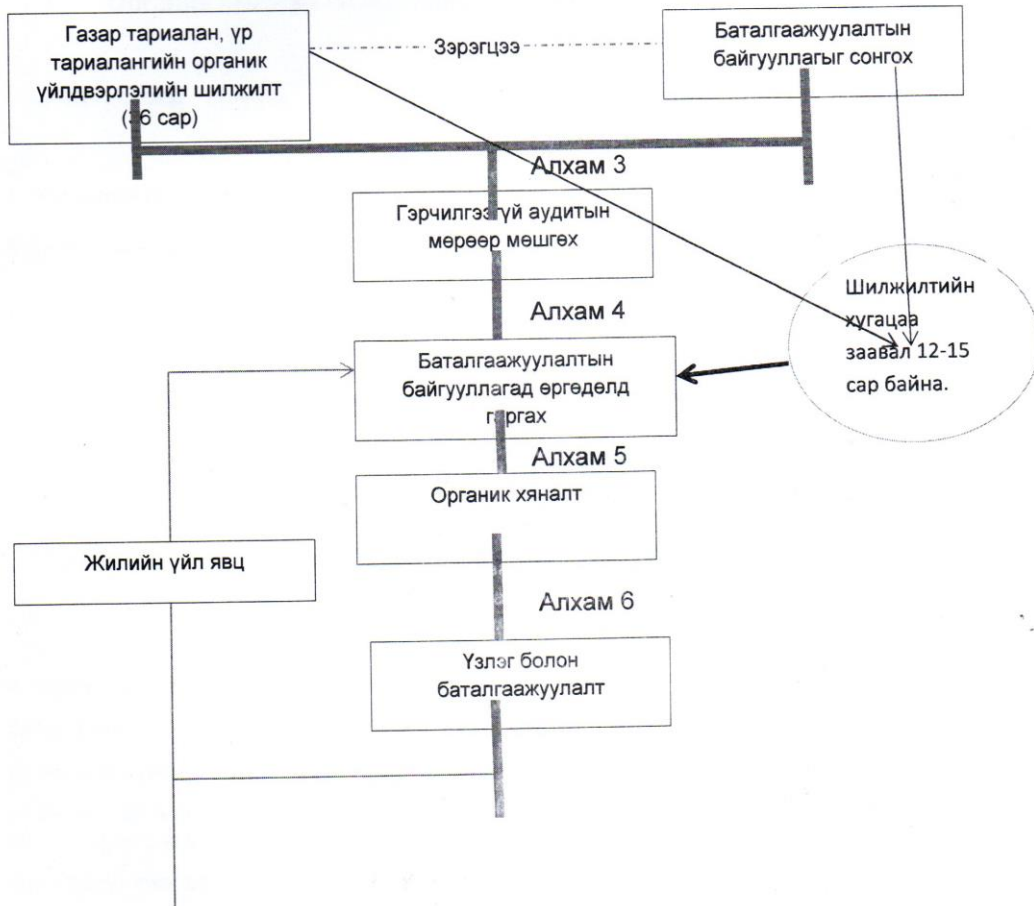
13. Баталгаажуулалтын ажил, үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээ

13.1 Органик хүнсний бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний баталгаажуулалтын ажлын төлбөрийг газар дээрх үнэлгээ тус бүрт Монгол Улсын шадар сайдын 2019 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 22 дугаар тушаалын схем-3, схем-4-д заасны дагуу тооцно.

Хавсралт 1



Алхам 2



Хавсралт 2

Органик хүнсний баталгаажуулалт хийлгүүлэх тухай өргөдөл

..... онсарөдөр Дугаархот/аймаг/

1. Хүсэлт гаргагчийн нэр (компанийн нэр):

Хариуцсан ажилтан нэр:

2. Органик хүнсний (бүтээгдэхүүний нэр) баталгаажуулалт хийж, гэрчилгээ олгож өгнө үү.

3. Удирдлагын овог нэр, утас, факс, e-mail _____

4. Манайх дараахь үүрэг хүлээнэ. Үүнд:

а/ баталгаажуулалтын дүрэм, журмыг биелүүлэх;

б/ органик үйлдвэрлэлийн шалгуур шаардлагуудыг тогтвортой хангах;

в/ баталгаажуулалт, аудитын ажилд хамаарах бүх төлбөрийг түүний үр дүн /ээрэг буюу сөрөг дүгнэлт/-гээс хамааралгүй тухай бүр төлөх:

Өргөдөлд хавсаргасан материалууд:

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

Өргөдөл гаргасан:

Дарга

/гарын үсэг, овог, нэр/

Тамга, тэмдэг

Ерөнхий нябо

/гарын үсэг, овог, нэр/